

BEZPIECZNY POWIAT GOSTYŃSKI

**Powiatowy program
zapobiegania przestępczości
oraz porządku publicznego
i bezpieczeństwa obywateli
w latach 2016 - 2019**

SPIS TREŚCI:

- 1. Wprowadzenie**
- 2. Cele programu**
- 3. Obszary działania**
- 4. Propagowanie programu**
- 5. Monitorowanie i ocena realizacji programu**
- 6. Finansowanie**

1. WPROWADZENIE

Poczucie bezpieczeństwa to naczelne prawo każdego człowieka. Obowiązkiem państwa jest jego zapewnienie m. in. poprzez inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw oraz przeciwdziałanie wszelkim zjawiskom kryminogennym. Nie można mówić o stabilnym funkcjonowaniu społeczeństwa bez odpowiednio zagwarantowanego poziomu bezpieczeństwa socjalnego, zdrowotnego, pożarowego, czy wreszcie bezpieczeństwa i porządku publicznego. W oczach pojedynczego obywatela poczucie bezpieczeństwa własnego, jego rodziny i najbliższego otoczenia staje się rzeczą najważniejszą, zwłaszcza w kontekście bezpieczeństwa i porządku publicznego. Bezpieczeństwo jednoznacznie kojarzy się z porządkiem, spokojem oraz zdolnością do zorganizowania szybkiego reagowania wobec wszelkich naruszeń prawa.

Działania zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa publicznego muszą mieć charakter kompleksowy, łączący działania różnych instytucji, organizacji, stowarzyszeń i innych podmiotów w skoordynowane przedsięwzięcia profilaktyczne. Takie działania powinny przyczynić się do poprawy stopnia społecznego poczucia bezpieczeństwa.

Władze samorządowe, policja i inni uczestnicy Programu staną się, zatem partnerami w trosce o dobro wspólne.

Zdając sobie sprawę z konieczności tworzenia warunków, w których wszystkie podmioty zainteresowane nie będą działać obok siebie, ale wspólnie i w sposób zorganizowany opracowuje się „Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2016 - 2019 pn. Bezpieczny Powiat Gostyński” - zwany dalej Programem.

Obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa obywateli ciąży na administracji samorządowej i wynika z wielu aktów prawnych, a w szczególności: z art. 4, ust. 1, pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. 2015. poz. 1445 ze zm.) wynika realizacja zadań publicznych o charakterze ponadgminnym w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli; z art. 38a ust. 1 tejże ustawy wynika obowiązek utworzenia komisji bezpieczeństwa i porządku w celu realizacji zadań starosty w wyżej wymienionym zakresie. Na podstawie art. 12, pkt 9b cytowanej ustawy do wyłącznej właściwości rady powiatu należy uchwalenie powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego.

Program swym obszarem zainteresowania obejmuje szerokie spektrum działania służb, inspekcji i straży na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Niniejszy program będzie realizowany w latach 2016 – 2019.

2. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Działania programu zorientowane są w trzech obszarach:

1. Ograniczenie przestępczości, w tym:

- 1) czynów nieletnich,
- 2) przestępczości pospolitej (m.in. kradzieże, kradzieże z włamaniem, itp.),
- 3) przestępczości komunikacyjnej (wypadki i kolizje drogowe itp.),
- 4) przestępczości związanej z narkotykami,
- 5) inne.

2. Wzrost poczucia bezpieczeństwa, w tym:

- 1) bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w okresie letniego i zimowego wypoczynku oraz w czasie imprez masowych, kulturalnych, sportowych itp.,
- 2) wdrażanie technicznych i elektronicznych systemów zabezpieczeń,
- 3) minimalizowanie zagrożeń komunikacyjnych (np. progi spowalniające, właściwe oznakowanie dróg, budowa zatok, objazdów, itp.),
- 4) eliminacja miejscowych zagrożeń mieszkańców (np. utworzenie nowych parkingów, doświetlenie miejsc zagrożonych, itp.).

3. Ograniczenie zjawisk patologicznych, w tym:

- 1) przemocy w rodzinie,
- 2) zjawisk chuligaństwa i wandalizmu,
- 3) patologii społecznej (narkomania i alkoholizm),
- 4) inne.

Osiągnięcie powyższych celów będzie możliwe poprzez:

- prowadzenie okresowej analizy zagrożeń przestępczością i patologiami społecznymi wraz z aktualizacją mapy zagrożeń oraz planowanie na tej podstawie przedsięwzięć zmierzających do ich ograniczenia,
- zacieśnianie współpracy pomiędzy dzielnicowymi a mieszkańcami poprzez informację w mediach, otwieranie nowych miejsc przyjmowania interesantów przez dzielnicowych,
- oddziaływanie na organizacje, lokalny biznes oraz społeczność mieszkańców w celu włączenia ich do aktywnego uczestnictwa w poprawę bezpieczeństwa i porządku w miastach i na wsiach, propagowanie wśród społeczności określonych form zachowania się w sytuacjach zagrożenia,
- prowadzenie działalności prewencyjno - wychowawczej i edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży.

Efektem wspólnych działań i wysiłku instytucji samorządowych, Policji, różnego typu organizacji i mieszkańców powinna być znacząca poprawa stanu bezpieczeństwa, rozwój świadomości społecznej w zakresie współodpowiedzialności za niego, tworzenie się społecznego ruchu sprzeciwu wobec wszelkiego rodzaju objawom naruszania porządku i przyjętych norm obyczajowych.

Dążenie do tego stanu musi nastąpić poprzez tworzenie swoistej więzi, solidarności, współpracy i zaufania pomiędzy ludźmi, instytucjami naszego powiatu.

Połączenie wspólnych działań zaowocuje większą skutecznością pracy Policji. Przyczyni się do zmniejszenia rozmiaru przestępczości, ograniczenia szkód materialnych i moralnych wyrządzanych przez jej istnienie i rozwój, a także wpłynie znacząco na dobre samopoczucie mieszkańców, uaktywni ich społecznie, oraz wpłynie na pozytywny wizerunek naszego regionu, jako obszaru o małym ryzyku, spokojnego i mającego dobre prognozy kryminologiczne na przyszłość.

Jedną z głównych korzyści płynących z realizacji programu jest również ograniczenie wydatków na likwidację skutków działalności przestępczej w przyszłości, tj. ograniczenie wydatków na leczenie, rehabilitację i opiekę nad ofiarami przestępstw, postępowania śledcze i sądowe, resocjalizację, likwidację szkód majątkowych.

Do ustalenia pełnego obrazu zagrożeń i potrzeb społecznych w dziedzinie bezpieczeństwa niezbędne są, poza informacją statystyczną, m.in.: rzetelne badania opinii publicznej, dialog społeczny, praca na szczeblu lokalnym (np. w formie grup osiedlowych). Bardzo ważne jest też wykorzystywanie aktywności i wiedzy dzielnicowych.

Na podstawie aktualnej wiedzy o stanie i poczuciu bezpieczeństwa określono obszary działania programu i kierunki aktywności zaangażowanych podmiotów.

Każde przedsięwzięcie wymaga zdiagnozowania problemu, ustalenia przyczyn jego powstania, możliwości przeciwdziałania, a następnie wyznaczenia zadań, by zapobiec, bądź wyeliminować zagrożenia. W opracowywaniu tych zadań należy uwzględnić partnerów, którzy będą wspierać działania.

Należy również pamiętać o współpracy Policji ze strażą miejską.

3. OBSZARY DZIAŁANIA:

3.1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania

3.2. Przemoc w rodzinie

3.3. Bezpieczeństwo w szkole

3.4. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

3.1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania

Problemy:

1. Utrzymujące się zagrożenie przestępczością pospolitą, wciąż wysoki poziom zjawisk chuligańskich i patologicznych.

2. Wzrastające zagrożenie przestępstwami popełnianymi przez osoby pozostające pod wpływem alkoholu czy narkotyków.

3. Anonimowość, bierność, brak poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne, dające „nieme przyzwolenie” na popełnianie przestępstw i wykroczeń.
4. Niewłaściwa organizacja i zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz osiedli sprzyjające zachowaniom aspołecznym, popełnianiu przestępstw i wykroczeń.
5. Funkcjonowanie licznych lokali gastronomicznych czy sklepów nocnych, które często są ogniskami zachowań patologicznych lub zakłóceń porządku publicznego.
6. Nasilające się zjawisko zatruc tlenkiem węgla i produktami spalania w piecach.

Zadania:

1. Rzetelna analiza stanu służby prewencyjnej Policji, ze wskazaniem głównych problemów i oceną współpracy ze Strażą Miejską i innymi podmiotami ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.
2. Zintegrowana organizacja i dyslokacja służby:
 - oparta na analizach, uwzględniających dane i doświadczenia różnych komórek organizacyjnych Policji, oraz na mapach zagrożeń, opracowanych wspólnie z podmiotami pozapolicyjnymi, a zawierających informacje m.in. uzyskane w wyniku konsultacji społecznych, badań potrzeb oraz problemów społeczeństwa,
 - zapewniająca koordynację działań poszczególnych komórek organizacyjnych Policji,
 - zapewniająca komunikację między różnymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz bezpieczeństwa w celu wspólnego planowania i koordynacji działań oraz oceny osiągniętych efektów.
3. Zwiększenie liczby patroli Policji i innych formacji w tych miejscach i czasie, gdzie są najbardziej potrzebne, poprzez efektywniejsze wykorzystanie zasobów kadrowych w Policji.
4. Promowanie i efektywne wykorzystanie możliwości technicznych a w szczególności monitoringu wizyjnego miejsc publicznych, skorelowanego z odpowiednią organizacją służby Policji i straży gminnych (miejskich).
5. Aktywny dzielnicowy, jako policjant pierwszego kontaktu, który identyfikuje lokalne problemy bezpieczeństwa i porządku publicznego, dostarcza ważnych informacji pochodzących z rozpoznania rejonu i inicjuje lokalne inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa.
6. Budowa lokalnych systemów powiadamiania o zagrożeniach, patologiach z wykorzystaniem: rad osiedli, sołtysów na obszarach wiejskich, taksówkarzy, itp.
7. Wypracowanie mechanizmów współpracy między administracją samorządową, Policją wraz ze Strażą Miejską i prywatnymi przewoźnikami, w szczególności taksówkarzami.
8. Podjęcie systematycznej kontroli lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu pod względem: posiadania zezwolenia na sprzedaż alkoholu, spełniania norm sanitarno-epidemiologicznych i budowlanych (konieczna współpraca Policji z administracją samorządową, Sanepidem, PIH, itd.).

9. Wygłaszanie pogadek nt. zagrożeń zatruciem tlenkiem węgla i produktami spalania w piecach, sposoby jego unikania, obowiązki właścicieli i zarządców obiektów oraz prezentacja urzędów do wykrywania tych zagrożeń.

10. Przygotowanie i promowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, a zmniejszających anonimowość, takich jak: promowanie tzw. bezpiecznej architektury, oświetlenia, oznakowania informacyjnego.

12. Organizacja konferencji i seminariów promocyjnych i edukacyjnych.

13. Prowadzenie edukacji na rzecz bezpieczeństwa.

14. Inicjowanie i prowadzenie prac w dziedzinie napraw dewastacji, eksponowanie odpowiedzialności za dbałość o utrzymanie porządku.

3.2. Przemoc w rodzinie

Problemy:

1. Brak reakcji, bierność i tolerancja dla przemocy w rodzinie i zachowań patologicznych.
2. Niewystarczająca w stosunku do potrzeb aktywność instytucji odpowiedzialnych za ustalanie potrzebujących pomocy oraz udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, w szczególności placówek ochrony zdrowia i placówek oświatowych.
3. Nie zawsze skuteczna współpraca instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
4. Brak współpracy instytucji ochrony zdrowia w zakresie ujawniania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
5. Niski poziom świadomości społecznej i wiedzy o zachowaniach, reakcjach i działaniach, które są przejawami przemocy w rodzinie.

Zadania:

1. Promowanie odpowiednich wzorców życia rodzinnego (opartych na wzajemnej pomocy, szacunku, partnerstwie, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy itp.).
2. Edukowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie procedury prawnej.
3. Zwiększenie skuteczności procedury Niebieskich Kart oraz zacieśnienie współpracy instytucji i organizacji społecznych świadczących pomoc prawną, psychologiczną i socjalną dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Organizowanie szkoleń tematycznych dla osób pracujących nad ograniczeniem zjawiska.
5. Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Zlecanie organizacjom pozarządowym zadań w zakresie szkoleń, poradnictwa, pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
7. Podniesienie wiedzy na temat symptomów przemocy w rodzinie wśród nauczycieli i pedagogów szkolnych.
8. Podniesienie wiedzy personelu medycznego na temat przemocy w rodzinie oraz obowiązków dla personelu medycznego wynikających z procedury „Niebieskiej Karty”.

3.3. Bezpieczeństwo w szkole

Problemy:

1. Przystępstwa i wykroczenia w szkołach oraz w bezpośrednim sąsiedztwie szkół.
2. Łatwy dostęp do alkoholu i narkotyków w środowisku szkolnym.
3. Niewłaściwa reakcja społeczna na przejawy zjawisk patologicznych w otoczeniu szkół.
4. Niezadowalający stan współpracy osób, a także instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w środowisku szkolnym, a zwłaszcza na linii: dyrekcje – nauczyciele – uczniowie – rodzice – Policja, niski poziom wzajemnego zaufania, co może skutkować:
 - brakiem możliwości identyfikacji istniejących problemów,
 - obawą, niechęcią przed rzetelnym zajęciem się niepokojącymi zjawiskami.
5. Tolerancja dla zachowań patologicznych.

Zadania:

1. Rzetelna analiza i identyfikacja problemów bezpieczeństwa szkolnego nie tylko na poziomie ogólnym, ale także w odniesieniu do poszczególnych placówek oświatowych i ich okolic.
2. Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń w szkołach oraz w bezpośrednim otoczeniu szkół.
3. Zbudowanie skutecznych i podlegających ocenie mechanizmów współpracy dyrekcji – nauczycieli – rodziców – uczniów i Policji wraz ze Strażą Miejską w zakresie bezpieczeństwa w szkołach.
4. Zwiększenie skuteczności ochrony szkół:
 - patrole szkolne, posterunki w rejonach i placówkach najbardziej zagrożonych,
 - powiązanie odpowiedzialności policjantów strażników miejskich za poszczególne rejony szkolne,
 - upowszechnienie wizyjnego monitorowania wejść do szkół i placówek oświatowych dla dzieci i młodzieży.
5. Konsekwentne reagowanie na patologie – budowanie przekonania, że nie są one tolerowane.

6. Ograniczenie dostępu do alkoholu i narkotyków w środowisku szkolnym i okołoszkolnym.
7. Systematyczne kontrolowanie pod względem bezpieczeństwa szkół i ich okolic, w szczególności dróg do i ze szkoły.
8. Edukacja dla bezpieczeństwa, w tym także edukacja medyczna, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszej pomocy.
9. Podniesienie wiedzy na temat symptomów przemocy w szkole wśród pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania oraz higienistek szkolnych.
10. Upowszechnienie w szkołach programów profilaktycznych ukierunkowanych na wyeliminowanie agresji wśród młodzieży, używania przez nią substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) oraz nadużywania środków przekazu elektronicznego.
11. Wykorzystanie środków masowego przekazu w celu promowania prospołecznych wzorców zachowań.
12. Przeciwdziałanie agresji i przemocy, trenowanie umiejętności unikania zachowań ryzykownych, uczenie prawidłowych zachowań w sytuacjach zagrożenia poprzez realizację różnych programów profilaktycznych.

Sposoby wsparcia realizacji zadań:

1. Tworzenie grup szkolnych – łączących dyrekcje szkół, nauczycieli, rodziców, Policję i Straż Miejską:
 - dokonujących wspólnych analiz zagrożeń,
 - wypracowujących szkolne programy bezpieczeństwa,
 - oceniających stan bezpieczeństwa szkoły i okolicy.
2. Inicjowanie i prowadzenie badań dotyczących bezpieczeństwa szkolnego (takich jak np. badania „Opinia uczniów, nauczycieli oraz rodziców na temat bezpieczeństwa w szkole”).
3. Promowanie skutecznych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa szkolnego - organizowanie konkursów „Bezpieczna szkoła”.
4. Rozszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi i instytucjami kościelnymi na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i jej okolicy.
5. Współpraca z organizacjami społecznymi i kościelnymi w celu propagowania spędzania wolnego czasu w sposób wolny od patologii.

3.4. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Problemy:

1. Duża liczba wypadków drogowych, szczególnie ze skutkiem śmiertelnym.

2. Duża ilość przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka.
3. Nadmierna prędkość pojazdów i liczne przypadki nie używania pasów bezpieczeństwa.

Zadania:

1. Zwiększenie liczby i aktywności patroli policyjnych na drogach, szczególnie w rejonie dróg, na których dochodzi do wypadków i kolizji (zintensyfikowanie wykrywania substancji psychoaktywnych u kierowców, intensyfikacja kontroli prędkości pojazdów wraz z ciągłym wdrażaniem nadzoru automatycznego).
2. Usprawnienie działań z zakresu kontroli technicznej pojazdu.
3. Intensyfikacja kontroli przewoźników pod względem przestrzegania przepisów ustawy o transporcie drogowym.
4. Edukacja w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych uczestników tego ruchu.
5. Upowszechnianie zasad ratownictwa drogowego oraz z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
6. Promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Sposoby wsparcia realizacji zadań:

1. Realizacja programów profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
2. Opracowanie i wdrożenie zasad kształtowania bezpiecznej przestrzeni w ruchu drogowym.

4. Propagowanie programu

Kampania promująca musi być czytelna, jasna, motywująca do właściwych zachowań w sferze bezpieczeństwa własnego i otoczenia. Społeczeństwu należy pokazywać, że warto nie tylko współpracować ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, ale także samemu zadbać o bezpieczeństwo w swoim otoczeniu.

Najlepszym sposobem dotarcia do odbiorcy są lokalne środki masowego przekazu, „Powiatowy Dzień Bezpieczeństwa”, realizacja programu „Profilaktyka a Ty” lub inne przedsięwzięcia organizowane przez służby współdziałające.

5. Monitorowanie i ocena realizacji programu

5.1. Czynniki dostarczające ocen

1. Poziom zagrożenia przestępczością i wykroczeniami według policyjnych statystyk.

2. Postrzeganie stanu bezpieczeństwa przez mieszkańców, w szczególności istotne będą badania poczucia zagrożenia mieszkańców.
3. Postrzeganie przez mieszkańców działań Policji i innych formacji ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ich ocena.
4. Rozwój rozwiązań technicznych na rzecz bezpieczeństwa.
5. Zmiany w infrastrukturze w celu tworzenia bezpiecznej przestrzeni.

5.2. Okresowość oceny

1. Jeden raz w roku w stosunku do całego programu po przeprowadzeniu analizy stanu bezpieczeństwa.
2. Wrywkowo – w stosunku do określonych obszarów (np. bezpieczeństwa w ruchu drogowym).

6. Finansowanie projektu

Finansowanie programu zostało rozłożone na okres 4 lat. Szereg przedsięwzięć realizowanych w ramach programu wpisuje się w zadania Starostwa Powiatowego i może być realizowane w ramach bieżącej działalności.

Opracowanie:

BZK przy współpracy z KPP, KP PSP, PSSE, PPP i PCPR